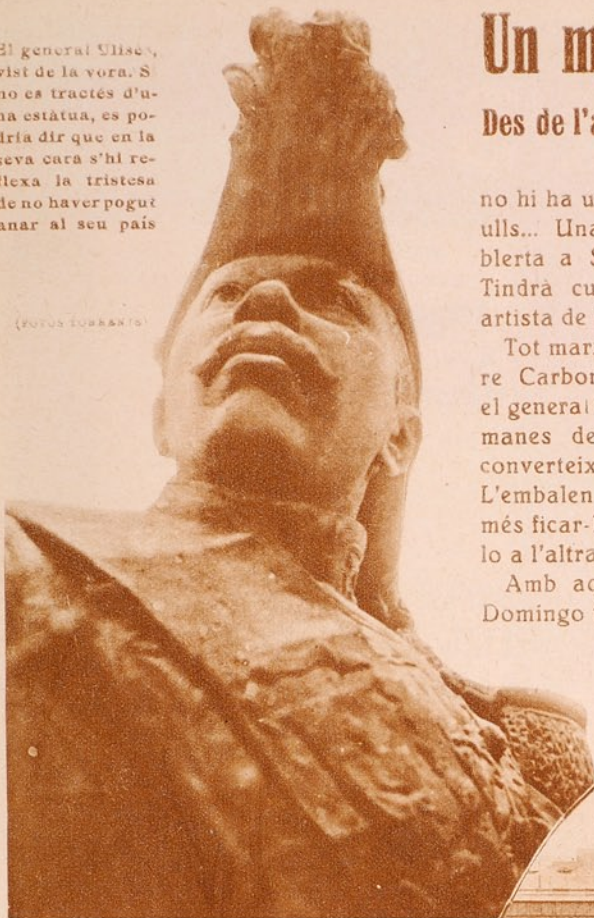

El general Ulises, vist de la vora. S no es tractés d'una estàtua, es podria dir que en la seva cara s'hi reflecteix la tristesa de no haver pogut anar al seu país

(FOTUS LUBRANTO)

Un monument desconegut dels barcelonins

Des de l'any 1898, el general negre Ulises Heureaux té una estàtua a Barcelona

no hi ha un sol escultor que tingui cara i ulls... Una casa comercial catalana establerta a Santo Domingo resoldrà l'afer. Tindrà cura d'encarregar l'estàtua a un artista de Barcelona.

Tot marxa com una seda. L'escultor Pere Carbonell comença de treballar amb el general Ulises i el seu cavall. Unes setmanes després, a la Fundició Masriera converteixen en ferro el grup equestre. L'embalen i el porten als docks. Cal només ficar-lo en el vaixell que ha de portar-lo a l'altra banda de l'Atlàntic.

Amb aquestes, a la República de Santo Domingo torna a haver-hi revolució. Ara és el President Giménez el que ha fet el *pronunciamien-*

Passen els dies i els mesos i ja ningú no es recorda del general Ulises. La caixa on és tancat, abandonada a sol i a serena, es va perjudicant. De mica en mica la fusta es podreix i, un dia de molt vent, la caixa se'n va definitivament a Càn Pistras. Davant de la sorpresa consegüent, el general Ulises i el seu cavall fan una inesperada aparició en mig del pati dels Docks.

Pobre general Ulises! Afortunadament, unes mans piadoses no l'abandonen. Els obrers dels Docks li aixequen un pedestal i el volten de flors i d'una palmera, perquè no s'enyori tant. I allà el tenim, des de l'any 1898 presidint heroicament el tràngol quotidià de la càrrega i la descàrrega. Els ulls dels habituals d'aquell lloc ja s'hi han anat acostumant i se'l miren familiarment, sense sorpresa; però de tant en tant, es presenta un foraster que no pot dissimular la seva estranyesa.

— Qui és aquest senyor del monument?

És difícil i llarg d'explicar. per tant, hom ha hagut de cercar una resposta expeditiva:

— És el fundador dels Docks — us diran.

JOSEP MARIA PLANES

A VINGUDA d'Icària, 170. «Magatzems generals de dipòsit del Crèdit i Docks de Barcelona». Un carreró d'entrada, amb les parets una mica ennegrides i l'adoquinat sotraquejat per l'escàndol de mil camions. Una vintena de passes i, de sobte, apareix a mà dreta, el que cercàvem.

El que cercàvem era el monument al general negre Ulises Heureaux. Aquí el tenim, vestit de generalíssim, enfilat dalt d'un cavall. El conjunt equestre, està voltat per un jardinet ben conservat. Breu: un monument amb totes les de la llei. Cap a la dreta s'estén el paisatge tradicional dels Docks. Uns quants centenars de tractors, protegits amb veles. Caixes de totes dimensions. Al davant, els grans magatzems coberts...

¿Com és que aquest monument es troba aquí? L'emplaçament, val a dir-ho, no és pas dels que conviden a les filigranes urbanístiques ni homenatjadores... ¿Un misteri?

Mirarem d'explicar-ho.

Girem la mirada enrera, cap al panorama confós de la Història centro-americana.

L'any 1897, a la República de Santo Domingo. El general negre Ulises Heureaux, com tots els generals d'aquelles latituds que saben l'ofici, creu arribat el torn de fer, ell també, la seva revolució. El *pronunciamiento* li surt bé, i ja el tenim convertit en dictador de Santo Domingo. Què farem ara? El general Ulises no dubta gens: És qüestió de fer-se aixecar una estàtua. Però... qui la farà? En tot el país

Unes mans piadoses l'han voltat de flors i d'una palmera, per tal que no s'enyori tant...

to. El general Ulises Heureaux morí assassinat, mentre la seva estàtua estava esperant en els Docks de Barcelona.

I passa el que havia de passar. El President Giménez diu que no vol saber res del General Ulises i que no està per estàtues, encara que siguin equestres. La casa comercial que havia encarregat el monument no té més remei que pagar a En Pere Carbonell. I l'heroi santo-dominicà es queda definitivament embalat, al pati dels Docks, amb destí inconegut.

El gest solemne del que un dia fou dictador de la República de Santo Domingo i que avui presideix el tràngol quotidià dels Docks de Barcelona

